

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्र विकास योजनेअंतर्गत सन २०१५-१६ या आर्थिक वर्षातील शासन खाती जमा केलेला अखर्चित निधी सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षातील उपलब्ध तरतूदीमधून वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
अल्पसंख्याक विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : ग्राक्षेवि -२०२०/प्र.क्र. ६५/का.९
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२
दिनांक :- १६ जानेवारी, २०२३

वाचा -

- १) शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र: ग्राक्षेवि- २०१५/प्र.क्र.७७/ का.९, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५.
- २) शासन पूरकपत्रक, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्षेत्रिका-२०१५/प्र.क्र.६/का.९, दि. ९ मार्च, २०१६.
- ३) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. अर्थसं - २०२२/ प्र.क्र.४३/अर्थ-३, दि. ०४ एप्रिल २०२२.
- ३) शासन निर्णय,अल्पसंख्याक विकास विभाग,क्र.ग्राक्षेवि-२०१६/प्र.क्र.४४/का-९ दि.३१ मार्च,२०१६.
- ४) शासन निर्णय अल्पसंख्याक विकास विभाग,क्र.ग्राक्षेवि-२०२२/प्र.क्र.१४३/का-९ दि.३० डिसेंबर,२०२२.
- ५) जिल्हाधिकारी,कोल्हापूर यांचे पत्र क्र.कोजिप/ग्रापं/वशि-१३/८७२/२०२२ दि.१.११.२०२२.

प्रस्तावना :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देऊन ग्रामीण भागात वास्तव्यास असलेल्या अल्पसंख्याक लोकसमुहातील नागरिकांच्या जीवनमानाचा दर्जा उंचावण्यासाठी संदर्भ क्र.१ येथील शासन निर्णयान्वये ग्रामीण क्षेत्र विकास कार्यक्रम कार्यान्वित करण्यास मंजूरी देण्यात आली आहे. तसेच संदर्भ क्र. २ येथील शासन पूरकपत्रान्वये, दि.२२ सप्टेंबर, २०१५ रोजीच्या शासन निर्णयातील योजनेची कार्यपध्दती या शीर्षाखाली परिच्छेद (क) (iii) च्या पुढे परिच्छेद दाखल करण्याचा निर्णय शासन मान्यतेने घेतला आहे. त्यानुसार संदर्भ क्रमांक ३. शासन निर्णय दि.३१ मार्च,२०१६ अन्वये कोल्हापूर जिल्ह्यातील तालुका शिरोळ येथील ग्रामपंचायतीकरीता ४ विकास कामे व तालुका हातकणंगले येथील ग्रामपंचायतीकरीता १ विकास असे एकूण ५ विकास कामाकरीता रु.३५.०० लक्ष एवढा निधी मंजूर करण्यात आला होता. मात्र विहित मुदतीत कामे पूर्ण न झाल्यामुळे सदर निधी जिल्हाधिकारी,कोल्हापूर यांनी शासन खाती जमा केला होता. मात्र आता सदर काम पूर्ण झाल्यामुळे त्या कामांकरीताचा निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा अशी जिल्हाधिकारी कोल्हापूर यांनी संदर्भ क्र.५ च्या पत्रान्वये विनंती केली आहे.त्यानुसार सदर निधी सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षातील अर्थसंकल्पित तरतूदीमधून उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधिन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्र विकास योजनेकरिता सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षात **रु.८०.०० कोटी (अक्षरी रूपये ऐंशी कोटी फक्त)** इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे. त्यापैकी वित्त विभागाने वरील संदर्भ क्र. ३ च्या दिनांक ४ एप्रिल २०२२ च्या परिपत्रकान्वये दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार अर्थसंकल्पीत निधीच्या ६० टक्के प्रमाणात **रु.४८.००/- कोटी (अक्षरी रूपये अठ्ठेचाळीस कोटी फक्त)** एवढा निधी वितरणासाठी उपलब्ध करून दिलेला आहे. त्यापैकी संदर्भ क्र.४ दि.३० डिसेंबर, २०२२ च्या शासन निर्णयान्वये **रु.१.०० कोटी** एवढा निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे, त्यानुसार **रु.४७.०० कोटी** एवढा निधी उपलब्ध आहे.

शासन निर्णय दि.३१ मार्च, २०१६ अन्वये कोल्हापूर जिल्ह्यातील तालुका शिरोळ येथील ग्रामपंचायतीकरीता ४ विकास कामे व तालुका हातकणंगले येथील ग्रामपंचायतीकरीता १ विकास असे एकूण ५ विकास कामाकरीता **रु.३५.०० लक्ष** एवढा निधी मंजूर करण्यात आला होता. मात्र विहित मुदतीत कामे पूर्ण न झाल्यामुळे सदर निधी जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांनी शासन खाती जमा केला होता. मात्र आता सदर काम पूर्ण झाल्यामुळे त्या कामांकरीताचा निधी उपलब्ध करून देण्यात यावा अशी जिल्हाधिकारी कोल्हापूर यांनी संदर्भ क्र.५ च्या पत्रान्वये विनंती केली आहे. त्यास अनुसरून वित्त विभागाच्या मान्यतेने सदर विकास कामे पूर्ण झालेली असल्यामुळे त्या कामाकरीताचे देयके अदा करणे आवश्यक असल्याने या योजनेंतर्गत उपलब्ध निधीमधून या शासन निर्णयासोबतच्या **परिशिष्ट-“अ”** मध्ये दर्शविल्याप्रमाणे **एकूण रु.२८,९४,१२७/-लक्ष (अक्षरी रूपये अठ्ठाविस लक्ष चौ-यात्रऊ हजार एकशे सत्ताविस फक्त)** इतका निधी अल्पसंख्याक ग्रामीण बहुल क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत मंजूर करण्यात येत आहे. सदर अनुदान जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांच्या स्वाधिन करण्यात येत आहे.

२. अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना मंजूर करण्यात आलेले अनुदान वितरित करण्यासाठी संबंधित जिल्हाधिकारी, नियंत्रक अधिकारी आणि आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील.

३. ज्या विवक्षित प्रयोजनासाठी निधी मंजूर करण्यात आला आहे, केवळ त्याच प्रयोजनासाठी संबंधित ग्रामपंचायतींनी निधी खर्ची टाकणे अनिवार्य आहे. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर यांनी याबाबतचे या शासन निर्णयाच्या **परिशिष्ट -“ब”** मध्ये विहित केलेल्या नमुन्यात उपयोगिता प्रमाणपत्र अल्पसंख्याक विकास विभागाकडे सादर करणे आवश्यक आहे.

४. या योजनेंतर्गत होणारा खर्च “मागणी क्र. झेड ई-१, २२३५ -सामाजिक सुरक्षा व कल्याण, ०२-समाजकल्याण, १९८-ग्रामपंचायतींना सहाय्य अनुदान, राज्य योजनांतर्गत योजना, ०१ अल्पसंख्याकांना सहाय्य, (०१) (०१) अल्पसंख्याक बहुल ग्रामपंचायतींना सहाय्यक अनुदान (कार्यक्रम), (२२३५ बी ०८५) ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)” या लेखाशिर्षाखाली सन २०२२-२३ या आर्थिक वर्षाकरीता मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून भागविण्यात येईल.

५. “सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका-१९७८ भाग पहिला, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम, दि.१७ एप्रिल, २०१५ अन्वये प्रशासकीय विभागास प्राप्त झालेल्या अधिकारांतर्गत प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारानुसार तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र. ३ येथील वित्त विभागाच्या दि. ०४ एप्रिल २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयातील मार्गदर्शक सूचनांस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.” त्याचबरोबर वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.९७/२०२१/व्यय-१/दि.१८.३.२०२१ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहे.

६. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३०११६१७४७०६८३१४ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(प्र.दा. अंधारे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई,
२. मा.मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. मा.मंत्री / मा.राज्यमंत्री (अवि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
४. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, महाराष्ट्र शासन,
५. अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग,
६. महालेखापाल-१/२ (लेखा परीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र राज्य, मुंबई / नागपूर,
७. जिल्हाधिकारी, कोल्हापूर,
८. मुख्य कार्यकारी अधिकारी जिल्हा परिषद कोल्हापूर,
९. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
१०. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
११. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई,
१२. सचिव, महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग, मुंबई,
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, कोल्हापूर
१४. अर्थसंकल्प शाखा (का.७), अवि, मंत्रालय, मुंबई,
१५. निवडनस्ती (कार्यासन-९).

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि - २०२०/प्र.क्र.६५/का.९, दि. १६ जानेवारी, २०२३

परिशिष्ट - "अ"

अ. क्र.	जिल्हा	तालुका	क्र.	ग्रामपंचायत	कामाचे नाव / स्वरूप	मंजूर निधी (रुपये)
१	कोल्हापूर	शिरोळ	१	बुबनाळ	बुबनाळ ता.शिरोळ येथे जैन अल्पसंख्याक वस्तीमध्ये आर.सी.सी रस्ते व गटर्स करणे.	८,९७,०००
			२	आलास	आलास ता.शिरोळ येथे अंतर्गत रस्ते आर.सी.सी गटर्स व कॉक्रीटीकरणे करणे.	४,९९,९९२
			३	दत्तवाड	दत्तवाड ता.शिरोळ येथे रस्ता खडीकरण डांबरीकरण करणे.	४,९९,९८२
			४	दानोळी	दानोळी ता.शिरोळ येथे रस्ता खडीकरण डांबरीकरण करणे.	४,९९,६५९
		हातकणंगले	५	हातकणंगले	हातकणंगले ता.हातकणंगले येथे मुस्लीम वस्तीमध्ये अंतर्गत रस्ते गटर्स कॉक्रीटीकरण खडीकरण व डांबरीकरण तसेच पेव्हिंग ब्लॉक बसविणे	४,९७,४९४
					एकूण	२८,९४,१२७/-
(अक्षरी रुपये अठ्ठाविस लक्ष चौ-यात्रऊ हजार एकशे सत्तविस फक्त)						

(प्र. दा.अंधारे)

कक्ष अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग क्र.ग्राक्षेवि - २०२०/प्र.क्र.६५/का.९, दि. १६ जानेवारी, २०२३

परिशिष्ट - "ब"

उपयोगिता प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, अल्पसंख्याक विकास विभागाने राज्यातील अल्पसंख्याक बहुल ग्रामीण क्षेत्रात मुलभूत / पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून देण्यासाठी कार्यान्वित केलेल्या क्षेत्रविकास कार्यक्रमांतर्गत शासन निर्णय, अल्पसंख्याक विकास विभाग, क्र. **ग्राक्षेवि २०२०/प्र.क्र.६५/ का.९,** दि. - **जानेवारी, २०२३** अन्वये वितरित केलेला रु. /- (अक्षरी रु.) एवढा निधी पुढील विकासकामांसाठी उपयोगात आणला आहे :-

विकासकाम/ विकासकामे	वापरलेली रक्कम
अ.	रु.
ब.	रु.
क.	रु.
ड.	रु.

असेही प्रमाणित करण्यात येते की, क्षेत्र विकास कार्यक्रमांतर्गत ज्या निकष/ अटीनुसार शासनाने अनुदान मंजूर केले होते, त्या निकष/ अटींची यथायोग्यरित्या पूर्तता करण्यात आली आहे. तसेच ज्या प्रयोजनाकरिता निधी मंजूर करण्यात आला होता, त्याच प्रयोजनाकरिता निधिचा प्रत्यक्षात विनियोग झाला आहे, याची खातरजमा करण्याकरिता मी खालील दस्तऐवज/अभिलेखांची तपासणी केली आहे :-

तपासणी केलेल्या दस्तऐवज /अभिलेखांचे प्रकार :-

१. प्रमाणक आणि पुस्तक लेखा (Vouchers and Book of Accounts)
२. मोजणी पुस्तके (Measurement Books)
३. सहायक अनुदान / कर्ज नोंदवही (Grant-in-aid/ Loan Register)
४. खर्च नोंदवही (Expenditure Register)

ग्रामविकास अधिकारी / ग्रामसेवक, संबंधित ग्रामपंचायत यांची स्वाक्षरी	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, संबंधित जिल्हा परिषद यांची प्रतिस्वाक्षरी
नाव	नाव
तारीख	तारीख
स्थळ	स्थळ
कार्यालय मुद्रा	कार्यालय मुद्रा

*****